

dosarul nr. 3r-189/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Z.Talpalaru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E.Palanciuc, A.Malîi, V.Clima)

DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Consiliul municipal Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de Oficiul teritorial
Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău,
intervenient accesoriu Zaporojan Serghei cu privire la anularea deciziei,
împotriva încheierii din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 04 aprilie 2018 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău,
intervenient accesoriu Zaporojan Serghei cu privire la anularea deciziei nr.15/33 din
22 decembrie 2017 „Cu privire la prelungirea relațiilor contractuale de locațiune a
unor încăperi din XXXXX lit. A (etaj tehnic) dlui Serghei Zaporojan”.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
admis acțiunea, s-a anulat decizia nr.15/33 din 22 decembrie 2017 „Cu privire la
prelungirea relațiilor contractuale de locațiune a unor încăperi din XXXXX lit. A
(etaj tehnic) dlui Serghei Zaporojan”.

La 07 iunie 2019 Consiliul municipal Chișinău a declarat apel împotriva
hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru solicitând casarea
acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Concomitent cererea de apel conținea și cerința privind repunerea în termenul
de contestare a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea
apelantului Consiliul municipal Chișinău privind repunerea în termenul de declarare
a apelului împotriva hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru. S-a declarat inadmisibil apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău
împotriva hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 23 iulie 2019 Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva
încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 03
iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi încheieri de repunere a
apelului în termen.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

A relatat că dispozitivul hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost recepționat de către Consiliul municipal Chișinău la 07 mai 2019, motiv pentru care apelul a fost depus peste termenul legal.

La fel, a relatat că prima instanță nu a expediat copia dispozitivului hotărârii în decurs de 5 zile de pronunțarea acestuia.

Mai mult ca atât, recurentul a indicat că la 21 februarie 2019 a depus o cerere de examinare a cauzei în lipsa sa și a solicitat instanței expedierea tuturor actelor ce vor fi emise în termen, pentru a avea posibilitatea de a le contesta.

Instanța de recurs reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 03 iulie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 16 iulie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.73).

Astfel, recursul declarat la 23 iulie 2019, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Alineatul (3) al aceluiași articol, prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Instanța de recurs consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

Instanța de recurs notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, în conformitate cu art. 15 Cod de procedură civilă, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 27 martie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a admis, s-a anulat decizia nr.15/33 din 22 decembrie 2017 „Cu privire la prelungirea relațiilor contractuale de locațiune a unor încăperi din XXXXX, lit. A (etaj tehnic) dlui Serghei Zaporojan”.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 27 martie 2019, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii, reprezentantul Consiliul municipal Chișinău nu a fost prezent.

În conformitate cu art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Instanța de recurs constată că în adresa participanților la proces a fost expediată copia dispozitivului hotărârii pronunțate în cauză (f.d. 59).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 28 martie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 28 aprilie 2019, însă având în vedere că aceasta a fost o zi nelucrătoare, termenul de declarare a apelului a expirat în următoarea zi lucrătoare, adică la 29 aprilie 2019, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului.

Actele cauzei atestă că, Consiliul municipal Chișinău a contestat cu apel hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, la data de 07 iunie 2019 și a solicitat concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că au luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii la 07 mai 2019.

În acest sens, art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel prin încheierea din 03 iulie 2019, întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și a declarat inadmisibil apelul, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, din motive întemeiate a omis termenul de declarare a apelului, deoarece a luat cunoștință de hotărârea primei instanțe la 07 mai 2019.

Sub acest aspect, instanța de recurs reiterează că termenul declarării apelului începe a curge din ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării acestuia, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțare.

Totodată, instanța de recurs menționează că Consiliul municipal Chișinău, a cunoscut despre examinarea litigiului dat, a fost prezent în cadrul ședințelor de judecată din 24 octombrie 2018 (f.d.39), înștiințat contrasemnătură pentru ședința de judecată din 14 decembrie 2018 (f.d.41).

La fel, pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul Consiliului municipal Chișinău a depus referință și a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.25-26, 51).

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consemnează faptul că, Consiliul municipal Chișinău a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Consiliul municipal Chișinău, nu a prezentat probe ce ar confirma omiterea din motive întemeiate a termenului de declarare a apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

De altfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, instanța de recurs amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul depus de Consiliul municipal Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru